

Свірко С.В.,
д.н.д.у., д.е.н., проф.
Данильченко М.О.
Савченко Д.В.
Стасюк А.В.
Державний університет «Житомирська політехніка»
м. Житомир

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА НАПРЯМИ

Збереження суверенітету та територіальної цілісності країни є базовими завданнями держави в теперішніх умовах; останнє напряму пов'язано з іншим не менш важливим аспектом державної діяльності – сферою безпеки. Проблематику безпеки у сучасному науковому дискурсі слід розглядати, насамперед, у політичній площині, оскільки забезпечення безпеки вимагає від влади прийняття відповідних рішень та створення організаційно-правових механізмів на їх реалізацію.

Система забезпечення національної безпеки України (СЗНБ) (рис. 1) створюється і розвивається згідно Конституції України та інших нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у сфері управління національною безпекою [1].

Рис. 1. Зовнішні та внутрішні суб'єкти забезпечення національної безпеки

Аналіз факторів розвитку міжнародної обстановки та наявних зовнішніх і внутрішніх політичних проблем призвів до висновків щодо нагальної потреби формування ефективної системи захисту національних інтересів держави, здатну адекватно реагувати на сучасні загрози та виклики [2]. Для цього вбачається за необхідне провести такі реформи, які вбачаються доцільними і доступними в тій ситуації, що склалася (табл. 1).

Таблиця 1. Запропоновані реформи в секторі національної безпеки

Сфера	Напрями реформ
Зовнішньо-політична	Створення ефективних гарантій нейтралізації зовнішніх загроз національним інтересам та умов їх виникнення, забезпечення Україні гідного її значенню геополітичного статусу як рівноправного суб'єкта у системі міжнародних відносин
	приєднання до міжнародних інституцій, які включають як пріоритет європейську та євроатлантичну інтеграцію України
	очищення законотворчого процесу від небезпечних зовнішніх впливів, з боку фондів, центрів, PR-агенцій, мас-медіа, що фінансуються з-за кордону
Державної безпеки	ефективна боротьба з політичним екстремізмом і тероризмом, організованою злочинністю і корупцією
	забезпечення реальної безпеки громадян, суспільства і держави
	удосконалення чинного законодавства та організаційно-правових механізмів боротьби зі злочинами терористичної спрямованості,
Військова	надійна охорона території України від збройної агресії
Безпека державного юрдуonu України	підготовка та реалізація загальнодержавних програм розвитку Збройних сил України, озброєння та військової техніки, інших державних програм

Втім, першочергово необхідно виявити коло реальних та потенційних загроз, а також удосконалювати завдання системи забезпечення національної безпеки під визначальним впливом сукупності тих пріоритетів, врахування яких вимагає обстановка — сучасні умови. І тільки тоді можна говорити про успішність застосування тих чи інших шляхів реформування зазначеного інституту.

Список використаних джерел:

1. Свірко С. Реформи в секторі національної безпеки: виклики та перспективи для України в умовах війни. *Публічне управління і політика*, №2. 2024. С.40–47.
2. ОБСЄ. Управління та реформування сектору безпеки. URL <https://www.osce.org/files/f/documents/e/c/557760.pdf>